

Kiertotalous tuo kilpailukykyä

Kiertotalous on Suomelle merkittävä mahdollisuus parantaa kansantalouden kilpailukykyä.

– Kiertotalous on globaali trendi, jolla on valtava taloudellinen merkitys, johtaja Mari Pantsar Sitrasta sanoo.

Kiertotalous tarkoittaa hyvin suunniteltua taloutta, jossa materiaalien hukkaaminen ja jätteen syntyminen on minimoitu. Kiertotalous tehostaa resurssien ja materiaalien käyttöä siten, että raaka-aineet ja niiden arvo säilyvät kierrossa entistä paremmin.

– Kiertotalouden tavoitteena on ensisijaisesti tehostaa eri toimialojen ja koko kansantalouden kilpailukykyä. Mutta toimiminen kiertotalouden periaatteiden mukaisesti on myös ympäristön kannalta myönteistä, **Mari Pantsar** toteaa.

– Luonnonvarat hupenevat ja neitseelliset raaka-aineet kallistuvat. Yritysten kilpailukyky paranee, kun ne löytävät uusia toimintamalleja materiaalien kierrätykseen.

RAKENNUKSET HYÖTYKÄYTTÖÖN

Siträn selvityksen mukaan resurssien kieron tehostaminen tarjoaa Suomen kansantaloudelle 1,5–2,5 miljardin euron vuotuisen kasvupotentiaalin vuoteen 2030 mennessä.

– Kiertotalouteen tulee suhtautua ennakkoluulottomasti ja etsiä rohkeasti uusia liiketoimintamalleja, Pantsar sanoo.

Hän osoittaa viestinsä myös rakennus-alalle, joka ei ole "kaikkein innovatiivisin".

Kiertotalouden kannalta rakennusteollisuudessa onkin merkittäviä mahdollisuuksia.

Rakennusteollisuus on volyyminsä puolesta suurin yksittäinen raaka-aineita käyttävä sektori. Se myös tuottaa 16 miljoonaa tonnia jätettä vuodessa, mikä on toiseksi eniten kaivosteollisuuden jälkeen.

Rakennusteollisuus luo 30 miljardin euron tuotannolla merkittävän määrän

"Parempi olla mukana etulinjassa"

pitkäikäistä infrastruktuuria valtiolle, yrityksille ja kotitalouksille.

– Rakennusallalla kiertotaloutta voitaisiin tehostaa helposti purkamalla kiinteistöjen käytön sääntelyä. Suomessa on paljon toimistotilaa tyhjänä ja samaan aikaan asuntopula. Sehän on ihan järjetöntä, Pantsar sanoo.

– Kiertotalouteen tulee suhtautua ennakkoluulottomasti ja etsiä rohkeasti uusia liiketoimintamalleja, johtaja Mari Pantsar Sitrasta kehottaa.

Rakennusten käyttötarkoituksen muuttamisella olisi mahdollista saavuttaa 250 miljoonan euron vuosittainen hyöty.

– Rakennusten käyttöasteen parantaminen vähentäisi myös raaka-aineiden kysyntää.

PURKAMINEN HUOMIOON JO SUUNNITTELUSSA

Rakennusteollisuus tuottaa noin 18 prosenttia Suomessa syntyvästä jätteestä.

Rakennusjätettä syntyy sekä rakennusprosessissa että purkuvaiheessa. Jätteestä yli 70 prosenttia on maansiirtojätettä. Jäljelle jäävästä osuudesta suurin osa on mineraalijätettä, kuten betonia tai tiiltä. Suomessa kiviaines kiertää jo suhteellisen hyvin; betonista kierrätetään noin 80 prosenttia.

– Rakennusteollisuudessa pyritään jätteen määrää minimoimaan jo taloudellisista syistä, koska jätteen tuottaja joutuu maksamaan jätteiden käsittelystä, Mari Pantsar toteaa.

– Rakennusten purkaminen tulee ottaa huomioon jo niiden suunnittelussa, jotta materiaalit saataisiin otettua talteen ja

Seinäjoella kunnostettiin vuonna 1926 rakennettu vesitorni hotelliksi. Kuva korjausvaiheesta, hotelli otettiin käyttöön viime kesänä.

uusiokäyttöön. Esimerkiksi arvokas teräs tulisi suunnitella osaksi rakenteita siten, että sen purkaminen olisi mahdollisimman helppoa.

Pantsarin mukaan rakennusyritysten tulisi myös kehittää modulaarisuuteen liittyviä ratkaisuja ja tekniikkaa nykyistä pidemmälle.

– Modulaarisuus tukee purkuvaihetta ja luo rakennusyrityksille kustannussäästöjä. Jos purkuvaihe olisi teknisesti helpompaa ja paremman suunnittelun ansiosta kannattavaa, rakentajille voisi syntyä lisää liiketoimintaa myös purkuvaiheeseen, Pantsar toteaa.

PANOSTETAAN TULEVAISUUTEEN

Kiertotaloudessa, kuten kaikessa uudistamisessa, on voittajia ja häviäjiä. Lukuisten selvitysten mukaan kokonaistase on kuitenkin hyvin positiivinen kilpailukyyn, työllisyyden, kasvun ja ympäristön suhteen.

Mari Pantsar toivookin kiertotalouden kehittyvän pitkällä loikilla.

– Parempi olla mukana ja etulinjassa kuin jäädä odottamaan toisten tekemiä ratkaisuja, hän sanoo.

Hän korostaakin tuotekehityksen merkitystä.

– Yritysten tulee panostaa uusien liiketoiminta- ja palvelumallien kehittämiseen.

Uusilla liiketoimintamalleilla teollisuus voi varmistaa, että se saa käyttämänsä raaka-aineet takaisin uusiokäyttöön. Se parantaa suoraan yrityksen kilpailukykyä, vähentää riippuvuutta kalliimmista raaka-aineista ja pienentää yrityksen rahoitustarvetta.

– Maailmalla on jo konepajoja, jotka myymisen sijaan liisaavat tuotteitaan. Liisauksen loputtua tuote palautuu valmistajalle ja materiaali uudelleen käyttöön.

– T&K-panostukset tulee suunnata vahvasti tulevaisuuteen eikä säilyttämään menneisyyttä. Kaikkien teollisuusalojen tu-

lisi katsoa rohkeasti yli rajojen ja miettiä liiketoimintamallejaan aivan uusista näkökulmista, Pantsar kehottaa.

Hän on tyytyväinen siihen, että nykyinen hallitus on ottanut kantaa myös kierrätykseen.

– Jätteisiin liittyvä lainsäädäntö pitää yksinkertaistaa ja kierrätettävälle materiaalille tulee saada kaatopaikkakielto. Jättemääritelmää on väljennettävä siten, että

vaarattomilla kierrätysmateriaaleilla on sama asema markkinoilla kuin neitseellisillä markkinoilla, Pantsar linjaa.

Suomessa kierrätetään tällä hetkellä alle puolet yhteiskuntajätteestä. Se on reippaasti Euroopan keskiarvon alapuolella.

– Hollannissa ja Saksassa kierrätetään kaikkien tehokkaimmin. Samalla niiden talous on paljon vakavaraisempi kuin monessa muussa Euroopan maassa. ■